

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България

(Обн., ДВ, бр. 20 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 15 и 66 от 2013 г.,
бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 79 и 88 от 2015 г., бр. 103 от 2016 г., бр. 103 от
2017 г. и бр. 17 от 2019 г.)

§ 1. В чл. 5, ал. 3, т. 1 думата „военновременни“ се заменя с „военните“.

§ 2. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 3:

„3. срочна служба.“

2. В ал. 2 след думите „обучение в курсове за“ се добавя „придобиване и“.

3. Създава се нова ал. 4:

„(4) Срочната служба в доброволния резерв включва период от време, през който пълнолетен български гражданин преминава военна подготовка и изпълнява задачи в състава на военни формирования от въоръжените сили като резервист.“

4. Създава се ал. 5:

„(5) При привеждане на въоръжените сили или на част от тях в по-висока степен на бойна и оперативна готовност резервистите и техниката-резерв, включени в указа на президента на Република България по чл. 19, т. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, се извикват на активна служба.“

5. Досегашната ал. 4 става ал. 6.

§ 3. В чл. 12, ал. 1 след думата „Резервистите“ се добавя „по време на активната служба“, а думите „активната и“ се заличават.

§ 4. В чл. 16 думите „на резерва“ се заличават.

§ 5. В чл. 17, т. 4 думите „на резерва“ се заличават.

§ 6. В чл. 20, ал. 1, т. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „в съответствие с дейностите и задачите, определени с акт на Министерския съвет“.

§ 7. В чл. 21, ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на отбраната“.

§ 8. В чл. 24 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) точка 7 се изменя така:

„7. към датата на сключване на договора за служба в доброволния резерв да им остават не по-малко от две години до навършване на пределна възраст за служба в доброволния резерв по ал. 6;“

б) в т. 8 думите „и Българската армия“ се заменят с „Българската армия и структурите по чл. 50, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България“.

2. Създава се ал. 5а:

„(5а) Когато договорът за служба в доброволния резерв се сключва само за периода на подготовката и участието в операция или мисия извън територията на страната, кандидатите за резервисти, за назначаването на които се изисква медицинско или друго специално образование, могат да са и лица, назначени по трудово или служебно правоотношение в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия.“

3. В ал. 6:

а) в т. 1 думите „сержантите (старшините), офицерските кандидати и младшите офицери“ се заличават;

б) точка 2 се изменя така:

„2. за сержантите (старшините), офицерските кандидати, младшите офицери и старшите офицери – 60 години;“

в) точка 3 се изменя така:

„3. за офицерите с висши военни звания – 65 години;“.

§ 9. В чл. 30 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст думите „преди изтичането на срока“ и запетаята след тях се заличават.

2. Създава се т. 1а:

„1а. с изтичане на уговорения срок;“.

§ 10. В чл. 33 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) За прекратения договор за служба в доброволния резерв, органите по военен отчет уведомяват работодателя/органа по назначаване на резервиста.“

§ 11. В чл. 34, ал. 1 след думите „курсове за“ се добавя „придобиване и“.

§ 12. В чл. 36 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея след думата „основно“ се добавя „месечно възнаграждение в съответствие със заеманата длъжност и присвоеното военно звание“.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Размерът на основното месечно възнаграждение по ал. 1 се определя с акт на министъра на отбраната.“

§ 13. В чл. 43 думите „органите по военния отчет“ се заменят с „длъжностното лице, сключило договора за служба в доброволния резерв“.

§ 14. В чл. 45 накрая се добавя „освен при закриване на предприятието по чл. 328, ал. 1, т. 1 от КТ или при закриване на администрацията по чл. 106, ал. 1, т. 1 от Закона за държавния служител“.

§ 15. В чл. 47 ал. 2 се изменя така:

„(2) За всяка навършена година на разположение за активна служба резервистът получава възнаграждение в размер едно основно

месечно възнаграждение в съответствие със заеманата длъжност, за която е сключен договорът, и присвоеното военно звание.“

§ 16. В чл. 51 се правят следните изменения:

1. В ал. 4 думите „с присвоеното му военно звание и степен, изискващо се за длъжността“ се заменят със „с със заеманата длъжност, за която е сключен договорът, и присвоеното военно звание“, а думата „него“ се заменя с „тях“.

2. В ал. 5 думите „с присвоеното им военно звание и степен, изискващо се за длъжността, за която са спечелили конкурса“ се заменят със „с със заеманата длъжност, за която е сключен договорът, и присвоеното военно звание“, а думата „него“ се заменя с „тях“.

§ 17. В чл. 53, ал. 5 думите „с присвоеното му военно звание и степен, изискващо се за длъжността“ се заменят със „с със заеманата длъжност, за която е сключен договорът, и присвоеното военно звание“, а думата „него“ се заменя с „тях“.

§ 18. Глава трета „а“ се изменя така:

„Глава трета „а“

ПОДГОТОВКА НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ЗА ЗАЩИТА НА ОТЕЧЕСТВОТО

Раздел I

Обучение на ученици и студенти за защита на Отечеството

Чл. 56. (1) Гражданите на Република България в двата етапа за придобиване на средно образование се обучават за усвояване на знания и придобиване на умения, свързани със защитата на родината, действията за оцеляване при кризи от военен характер, както и за мисиите и задачите на въоръжените сили.

(2) Обучението по ал. 1 се осъществява в часа на класа, в рамките на не по-малко от общо десет учебни часа за етапите от определените часове на класа.

(3) Допълнително обучение по ал. 1, извън часовете по ал. 2, може да се осъществява в избираеми и/или във факултативни учебни часове.

Чл. 57. (1) Българските граждани със статус на студенти, обучаващи се за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“, и тези с висше образование могат да кандидатстват във висше военно училище за придобиване на квалификация „Офицер от резерва“, ако отговарят на следните изисквания:

1. да са пълнолетни граждани на Република България и да нямат друго гражданство;
2. да са годни за военновременна служба;
3. да са психологически пригодни за военновременна служба;
4. да не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер;
5. срещу тях да няма образувано наказателно производство за умишлено престъпление от общ характер;
6. да не навършват 40 години в годината на кандидатстване.

(2) Годността за военновременна служба по ал. 1, т. 2 се определя от военномедицински органи при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

(3) Психологичната пригодност по ал. 1, т. 3 се определя от специализирани звена и органи по психологическото осигуряване при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

(4) Обстоятелството по ал. 1, т. 4 се установява служебно.

(5) Българските граждани по ал. 1 сключват договори за обучение и за времето на обучението им се осигуряват:

1. настаняване, безплатна храна или левовата ѝ равностойност и униформено облекло при условия и по ред, определени с наредбата на Министерския съвет по чл. 58;
2. задължително застраховане срещу смърт и неработоспособност вследствие на злополука при изпълнение на задължения във връзка с обучението.

(6) Завършилите обучението по ал. 1 полагат военна клетва, присвоява им се първо офицерско звание по резерва при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона, и се зачисляват в запаса.

(7) На студентите, които се обучават за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ по граждански специалности, придобили квалификация „Офицер от резерва“, се заплаща част от семестриалната такса за обучение в съответното висше училище при условия и по ред, определени с наредбата на Министерския съвет по чл. 58.

(8) За времето на обучението по ал. 1 обучаемите имат право да използват оръжие, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия в съответствие с програмите на обучение по ред, определен с уставите и с други актове, прилагани във въоръжените сили.

Чл. 58. (1) Съдържанието, редът и начинът за провеждането на обучението по чл. 56 и 57 се определят с наредба на Министерския съвет.

(2) Осигуряването на обучението по чл. 56 и по чл. 57 е за сметка на бюджета на Министерството на отбраната.

Раздел II

Срочна служба в доброволния резерв

Чл. 59. (1) Срочна служба в доброволния резерв се изпълнява от резервиста за срок до 6 месеца.

(2) Редът за преминаване на срочната служба в доброволния резерв се определя с правилника за прилагане на закона.

(3) Финансовото осигуряване на срочната служба в доброволния резерв е за сметка на бюджета на Министерството на отбраната.

Чл. 59а. Срочната служба в доброволния резерв включва последователно преминаване на следните етапи:

1. начална военна подготовка;
2. специална военна подготовка;
3. изпълнение на задачи в състава на военни формирования от въоръжените сили.

Чл. 59б. (1) На срочна служба в доброволния резерв се приемат пълнолетни български граждани, които отговарят на следните изисквания:

1. да имат завършено най-малко основно образование;
2. да са годни за служба в доброволния резерв;
3. да са психологично пригодни за служба в доброволния резерв;
4. да не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията;
5. срещу тях да няма образувано наказателно производство за умишлено престъпление от общ характер;
6. да нямат друго гражданство;
7. да не навършват 40 години в годината на кандидатстване;
8. да нямат премината военна служба, срочна служба или военна подготовка.

(2) Министърът на отбраната може да определи длъжности за резервисти на срочна служба в доброволния резерв, които да се заемат от български граждани с двойно гражданство, при спазване на изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

(3) Годността за срочна служба в доброволния резерв по ал. 1, т. 2 се определя от военномедицински органи при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

(4) Психологичната пригодност за срочна служба в доброволния резерв по ал. 1, т. 3 се определя от специализирани звена и органи по психологическото осигуряване при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

(5) Обстоятелството по ал. 1, т. 4 се установява служебно.

Чл. 59в. (1) Длъжностите, определени за приемане на срочна служба в доброволния резерв, се обявяват със заповед на министъра на отбраната и се публикуват на интернет страницата на Министерството на отбраната и на Централното военно окръжие.

(2) Длъжностите по ал. 1 се заемат от български граждани, които отговарят на условията на чл. 59б, по ред, определен с правилника за прилагането на закона.

Чл. 59г. (1) Правоотношението по изпълнение на срочната служба в доброволния резерв възниква въз основа на договор, който се сключва с министъра на отбраната или с оправомощени от него длъжностни лица.

(2) Редът за сключване на договора за срочна служба в доброволния резерв се определя с правилника за прилагането на закона.

(3) В договора по ал. 1 се определят наименованието на длъжността, на която резервистът се назначава, съответстващото военно звание, срокът на договора и продължителността на етапите по чл. 59а, мястото на службата, възнаграждението, правата и задълженията на страните по договора, данни за работодателя/органа по назначаване на резервиста.

(4) За времето на изпълнение на договора по ал. 1 резервистите са със статус на военнослужещи с правата и задълженията, съответстващи на заеманата длъжност, с изключение на правата по чл. 226, чл. 226б, чл. 226в, чл. 226з, правата за ползване на военните клубове, почивната и спортната база по чл. 226г, както и на ограниченията по чл. 182, ал. 1 и чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл. 59д. Договорът по чл. 59г, ал. 1 може да се прекрати преди изтичането на срока, без всяка от страните да дължи предизвестие, в следните случаи:

1. по взаимно съгласие на страните, изразено писмено;
2. след приключването на първия или на втория етап по писмено предложение на всяка една от страните;
3. при неизпълнение на задължение по този закон или по договора;
4. при отнет или отказан достъп до класифицирана информация, ако заеманата длъжност изисква такъв;
5. при приемане на военна служба;

6. при отпадане на някое от изискванията за приемане на срочна служба в доброволния резерв по чл. 59б, ал. 1;

7. при смърт на резервиста.

Чл. 59е. (1) За времето на срочната служба в доброволния резерв резервистът получава основно месечно възнаграждение в съответствие със заеманата длъжност и присвоеното военно звание.

(2) Размерът на основното месечно възнаграждение по ал. 1 се определя с акт на министъра на отбраната.

Чл. 59ж. По време на изпълнение на срочната служба в доброволния резерв на резервиста се осигурява настаняване при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

Чл. 59з. (1) За времето на изпълнение на договора за срочна служба в доброволния резерв резервистът има право на неплатен служебен отпуск от работодателя/органа по назначаването по чл. 158 от Кодекса на труда, чл. 62, ал. 1, т. 6 и ал. 3 от Закона за държавния служител или по чл. 332, ал. 2 и 3 от Закона за съдебната власт.

(2) По време на изпълнението на срочната служба в доброволния резерв трудовото или служебното правоотношение с резервиста не може да бъде прекратявано от страна на работодателя/органа по назначаването, освен при закриване на предприятието по чл. 328, ал. 1, т. 1 от КТ или при закриване на администрацията по чл. 106, ал. 1, т. 1 от Закона за държавния служител.

(3) Работодателят/органът по назначаването на резервиста има право на парично обезщетение от държавата за времето, през което резервистът е бил на срочна служба в доброволния резерв, при условията и по реда на чл. 46.

Чл. 59и. (1) На резервистите по чл. 59 се полага платен отпуск в размер 8 работни дни.

(2) При прекратяване на договора резервистът има право на парично обезщетение за неизползвания платен отпуск по ал. 1.

(3) Условията и редът за ползване на отпуска, както и размерът на паричното обезщетение за неизползвания отпуск по ал. 2 се определят с правилника за прилагането на закона.

Чл. 59к. След изпълнение на договора за срочна служба в доброволния резерв по чл. 59г, ал. 1 българските граждани могат да бъдат приети без провеждане на конкурс:

1. на военна служба, ако отговарят на изискванията за приемане по чл. 141, ал. 1, чл. 182, ал. 1 и чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

2. на служба в доброволния резерв, ако отговарят на изискванията за приемане по чл. 24 от този закон.

Чл. 59л. Българските граждани, преминали срочна служба в доброволния резерв по чл. 59, ал. 1, се ползват с предимство при кандидатстване за работа в държавната администрация, в т. ч. в органите и структурите в системата за защита на националната сигурност, при постигнати равни крайни резултати от проведената процедура.“

§ 19. В чл. 61 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3:

а) в т. 1 думите „сержантите (старшините), офицерските кандидати и младшите офицери“ се заличават;

б) точка 2 се изменя така:

„2. за сержантите (старшините), офицерските кандидати и младшите офицери – 60 години;“

в) създава се т. 2а:

„2а. за старшите офицери – 62 години;“

г) точка 3 се изменя така:

„3. за офицерите с висши военни звания – 65 години;“.

2. Създава се ал. 5:

„(5) Пределната възраст за служба в запаса на лицата по ал. 1, т. 3 е 63 години.“

§ 20. В чл. 62а, в основния текст думите „с мобилизационно назначение“ се заличават.

§ 21. В чл. 75, ал. 1 думата „военновременни“ се заменя с „военните“.

§ 22. В чл. 79 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 думите „сержантите (старшините), офицерските кандидати и младшите офицери“ се заличават;

б) точка 2 се изменя така:

„2. за сержантите (старшините), офицерските кандидати и младшите офицери – 60 години;“

в) създава се т. 2а:

„2а. за старшите офицери – 62 години;“

г) точка 3 се изменя така:

„3. за офицерите с висши военни звания – 65 години;“.

2. Създава се ал. 3:

„(3) Пределната възраст за водене на военен отчет на запасните, прекратили служебните си правоотношения със структури по чл. 50, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, е 63 години.“

§ 23. В чл. 81 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „преминаване на службата и здравен статус“.

2. В ал. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „акт за смърт“.

3. В ал. 4 думите „съответните училища“ се заменят с „съответните гимназии и средни училища, спортни училища, училища по културата и училища по изкуствата, както и от водените регистри съответно по чл. 50, ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение и по чл. 10, ал. 2, т. 3, буква „г“ от Закона за висшето образование“.

§ 24. В чл. 83, ал. 2 накрая се добавя „с изключение на лицата по чл. 61, ал. 1, т. 4 без мобилизационно назначение“.

§ 25. В раздел I на глава шеста се създава чл. 84а:

„Чл. 84а. Военните окръжия уведомяват писмено българските граждани запасни по чл. 61, ал. 1, т. 4 за зачисляване на военен отчет и за задълженията им съгласно закона.“

§ 26. В чл. 85 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 4 и 5 накрая се поставя запетая и се добавя „и длъжностното лице, сключило договора за служба в доброволния резерв“.

2. В т. 6 след думата „задълженията си“ се добавя „по този закон и сключения договор“, а думите „органа по военния отчет“ се заменят с „длъжностното лице, сключило договора за служба в доброволния резерв“ и след тях се поставя запетая.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 27. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм. и доп., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 69 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. - бр. 52 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 49 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 7, 15, 30, 42, 59, 77, 91 и 92 от 2018 г., бр. 79 от 2019 г. и бр. 13, 28, 44 и 64 от 2020 г.) чл. 158 се изменя така:

„Отпуск по време на активна и срочна служба в доброволния резерв

Чл. 158. (1) При повикване за изпълнение на активна служба в доброволния резерв или при изпълнение на срочна служба в доброволния резерв работникът или служителят се смята в служебен неплатен отпуск за времето на службата, включително деня на отиването и връщането.

(2) Ако активната служба в доброволния резерв продължава повече от 25 календарни дни, работникът или служителят има право на два календарни дни неплатен отпуск преди заминаването и два дни след завръщането.

(3) За времето на изпълнение на срочна служба в доброволния резерв работникът или служителят има право на два календарни дни неплатен отпуск преди заминаването и два дни след завръщането.

(4) За времето на отпуска по ал. 2 и 3 на работника или служителя се заплаща възнаграждение за сметка на бюджета на Министерството на отбраната."

§ 28. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г., бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г., бр. 62, 95, 98 и 105 от 2016 г. бр. 62, 92, 99 и 103 от 2017 г., бр. 7 и 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 17, 30, 46, 53, 64, 77, 88, 98, 102 и 105 от 2018 г., бр. 12, 35, 83, 94 и 99 от 2019 г. и бр. 26, 28, 51, 64 и 69 от 2020 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 4, ал. 1, т. 4 думите „резервистите на активна служба“ се заменят с „резервистите на активна служба и резервистите на срочна служба в доброволния резерв“.

2. В чл. 69, ал. 1 след думите „Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България“ се поставя запетая, а думите „и/или като резервисти на активна служба“ се заменят с „като резервисти на активна служба и/или като резервисти на срочна служба в доброволния резерв“.

§ 29. В Закона за държавния служител (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30 и 102 от 2006 г., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 43, 94 и 108 от 2008 г., бр. 35, 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 97 от 2010 г., бр. 1, 18 и 100 от 2011 г., бр. 15, 20, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 14, 24, 54 и 98 от 2015 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2016 г. - бр. 38 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 57, 81 и 105 от 2016 г., бр. 86 и 103 от 2017 г., бр. 7, 30, 38, 77 и 103 от 2018 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2019 г. - бр. 23 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 79 и 100 от 2019 г. и бр. 13, 28 и 44 от 2020 г.), в чл. 62 се правят следните изменения:

1. Точка 6 се изменя така:

„6. при повикване за изпълнение на активна служба в доброволния резерв или при изпълнение на срочна служба в доброволния резерв - за времето на службата, включително деня на отиване и връщане; ако активната служба в доброволния резерв продължава повече от 25 календарни дни, както и за времето на изпълнение на срочна служба в доброволния резерв, държавният служител има право на два календарни дни неплатен отпуск преди заминаването и на два дни след завръщането.“

2. В ал. 3 думите „а по т. 4-6 и т. 8 - според предвиденото в специалните закони“ се заменят с „по т. 4, 5 и 8 - според предвиденото в специалните закони, а по т. 6 се заплаща възнаграждение за сметка на бюджета на Министерството на отбраната“.

§ 30. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 93 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 20, 50, и бр. 81 от 2012 г., бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 28, 39, 50, 62 и 76 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2017 г. - бр. 14 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 63, 65, 85, 90 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 49 и 77 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2019 г. - бр. 19 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 29, 64 и 83 от 2019 г. и бр. 11 от 2020 г.), в чл. 332 се правят следните изменения:

1. АLINEя 2 се изменя така:

„(2) Съдия, прокурор, следовател, държавен съдебен изпълнител или съдия по вписванията има право и на неплатен отпуск при повикване за изпълнение на активна служба в доброволния резерв или при изпълнение на срочна служба в доброволния резерв - за времето на службата, включително деня на отиване и връщане. Ако активната служба в доброволния резерв продължава повече от 25 календарни дни, както и за времето на изпълнение на срочна служба в доброволния резерв, съдията, прокурорът, следователят, държавният съдебен изпълнител или съдията по вписванията има право на два календарни дни неплатен отпуск преди заминаването и два дни след завръщането.“

2. В ал. 3 думите „а по ал. 1, т. 4 и 5 или по ал. 2 - според предвиденото в специалните закони“ се заменят с „по ал. 1, т. 4 и 5 според предвиденото в специалните закони, а по ал. 2 се заплаща възнаграждение за сметка на бюджета на Министерството на отбраната“.

§ 31. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 74, 82, 93 и 99 от 2009 г., бр. 16, 88, 98 и 101 от 2010 г., бр. 23, 48, 99 и 100 от 2011 г., бр. 20, 33 и 38 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 1 и 98 от 2014 г., бр. 14, 24, 61, 79 и 88 от 2015 г., бр. 13, 17, 50, 81, 98 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 103 от 2017 г., бр. 7, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 42 и 94 от 2019 г. и бр. 38 и 69 от 2020 г.), в чл. 26 т. 15а се отменя.

§ 32. Българските граждани, завършили начална военна подготовка по чл. 59 до края на 2019 г., могат да сключат договор за срочна служба в доброволния резерв при условията и по реда на този закон, в който се включват вторият и третият етап на срочната служба по чл. 59а.

§ 33. Подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона се привеждат в съответствие с този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила, като до приемането им се прилагат издадените подзаконови нормативни актове, доколкото не противоречат на този закон.

§ 34. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на
2020 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България

С предложения законопроект се прецизират и допълват текстове в Закона за резерва на въоръжените сили на Република България (ЗРВСРБ) с цел подобряване на действащите разпоредби. Създава се и възможност за въвеждане на срочна служба в доброволния резерв, което ще увеличи броя на подготвените български граждани за защита на отечеството. Законопроектът предвижда:

1. Изменения в чл. 5, ал. 3, т. 1 и в чл. 75, ал. 1:

Чрез предложените изменения се цели уеднаквяване на терминологията в ЗРВСРБ с терминологията, използвана в решението на Народното събрание (обн., ДВ, бр. 96 от 5.11.2013 г.). В него са определени военни формирования за допълване на въоръжените сили във военно време, а не военновременни формирования. По този начин терминологията в чл. 5, ал. 3, т. 1 ще бъде уеднаквена с тази по чл. 5, ал. 3, т. 2 от ЗРВСРБ.

2. Изменения в чл. 7:

За периода на провеждане на курсовете за подготовка на гражданите за защита на отечеството от 2015 г. до днес начална военна подготовка са преминали около 1000 български граждани, а в курсове за специална военна подготовка за нуждите на въоръжените сили едва около 70 човека. Министерството на отбраната отчита все повече затруднения при окомплектоването на военните формирования за мирно и военно време с подготвени във военно отношение граждани. Анализите показват, че в рамките на следващите 10-15 години Република България няма да разполага с достатъчно подготвени граждани за защита на отечеството, придобили статус на запасни, с които да бъдат окомплектовани военните формирования.

За решаване на проблема се предлага нов подход за подготовка на гражданите за защита на отечеството чрез въвеждане на „срочна служба в доброволния резерв“. Същата ще включва период от време (до 6 месеца), през който пълнолетен български гражданин ще

преминава военна подготовка и ще изпълнява задачи в състава на военни формирования от въоръжените сили като резервист. По този начин ще се постигне увеличаване на броя на българските граждани с военна подготовка, с което ще се подобри и окомплектоването на военните формирования с резервисти и със запасни.

В чл. 7 се предлага да се създаде нова ал. 5, като мотивите за това са следните:

Привеждането на въоръжените сили или на част от тях, включени в указа на президента по чл. 19, т. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ), в по-висока степен на бойна и оперативна готовност по време може да предхожда обявяването както на извънредно положение, така и на война и военно положение. Президентът на републиката по предложение на Министерския съвет привежда въоръжените сили или част от тях в по-висока степен на бойна и оперативна готовност и следва да се създаде нарочно основание съответните компетентни органи да извикат на активна служба резервистите и техниката-резерв от въоръжените сили за попълване на съответните военни формирования, посочени в указа на президента.

Предложението не влиза в противоречие с разпоредбата на чл. 116 от ЗОВСРБ, която определя откога започва военновременната служба, тъй като касае дейности в мирно време - активна служба на доброволните резервисти в случай на привеждане на въоръжените сили или на част от тях в по-висока степен на бойна и оперативна готовност.

3. Изменения в чл. 16 и чл. 17, т. 4:

Предлага се изменение на посочените разпоредби, поради обстоятелството, че мобилизация само на резерва не се извършва. Текстовете са в съответствие със ЗОВСРБ (чл. 19, т. 3, чл. 22, ал. 2, т. 13, чл. 27, т. 5, чл. 85, ал. 1, т. 2, чл. 123, т. 1, чл. 128, чл. 129), където изрично са уредени правоотношенията, свързани с обявяването на обща и частична мобилизация в цялост, в това число и на резерва.

4. Изменения в чл. 20:

Съгласно чл. 20, ал. 1, т. 1 от ЗРВСРБ областните управители и кметовете на общини осигуряват оповестяването и доставянето на запасни и техника-запас, но самите дейности по изпълнение на тези задължения не са регламентирани в нормативен акт. Целта на

изменението е приемането на подзаконов нормативен акт от компетентния съгласно Конституцията и ЗРВСРБ орган - Министерския съвет, в който да се определят конкретните дейности и задачи на посочените органи на държавна и местна власт в изпълнение на законовата разпоредба.

5. Изменения в чл. 21, ал. 2:

Централно военно окръжие (ЦВО) е структура на пряко подчинение на министъра на отбраната, второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на отбраната, но не притежава юридическа правосубектност. Отчитайки изпълнението на мисията, функцията и задачите на ЦВО, както и организационните му връзки със структури на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, които са със статут на юридически лица, както и с общинските и районните администрации, с Министерството на регионалното развитие и благоустройството, с Министерството на правосъдието и местата за лишаване от свобода, е целесъобразно да му бъде определен статут на самостоятелно юридическо лице. Подобен подход ще намали ангажирания за нуждите на ЦВО административен ресурс от страна на Министерството на отбраната и ще му даде оперативна самостоятелност.

6. Изменения в чл. 24:

В ЗРВСРБ е предвидена възможност лицата, назначени по трудово/служебно правоотношение в структурите по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ, да сключват договори за служба в доброволния резерв. Тези служители са част от структурите на въоръжените сили за военно време и изпълнението на задачите им като част от тези структури е несъвместимо с изпълнението на активна служба в доброволния резерв, поради което следва да се въведе ограничение за назначаването им като доброволни резервисти.

От друга страна, определени длъжности за медицински специалисти (лекари, медицински сестри и др.), които са необходими за окомплектоване на военните контингенти, участващи в мисии и операции извън територията на страната, не могат да бъдат окомплектовани с необходимите резервисти поради ограничения в ЗРВСРБ за кандидатстване за служба в доброволния резерв на български граждани, назначени по трудово/служебно правоотношение в Министерството на

отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия. За осигуряване попълването на такива длъжности, изискващи медицинско или друго специално образование при участие в мисии или операции извън територията на страната, изискването на чл. 24, ал. 1. т. 8 от ЗРВСРБ към кандидатите за резервисти следва да отпадне.

Въвежда се максимална възраст за сключване на договор за служба в доброволния резерв, която да бъде не по-малко от две години до навършване на пределна възраст. Това ще гарантира възможността за използване на резервиста в рамките поне на две години, което би оправдало извършената подготовка и разходи за него.

Предложените промени за увеличаване на пределната възраст за служба в доброволния резерв по чл. 24, ал. 6 от ЗРВСРБ са съобразени с последните промени в чл. 160 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 38 от 2020 г.). Възрастта е увеличена за сержанти (старшини), офицерски кандидати, младшите офицери и старши офицери на 60 години, а за офицерите с висши военни звания - на 65 години. Тази промяна ще даде възможност и на военнослужещите след навършването на пределна възраст по чл. 160 от ЗОВСРБ и освобождаване от военна служба да сключат договор за служба в доброволния резерв до навършване на пределна възраст за притежаваното военно звание.

7. Изменения в чл. 30:

С направеното допълнение се регламентира изрично основание за прекратяване на договора при изтичане на уговорения срок. Разпоредбата на т. 1а няма да позволява автоматично действие и продължаване на договора, ако няма сключено допълнително споразумение към него.

8. Изменения в чл. 33:

Създава се задължение за органите по военен отчет да уведомяват работодателя/органа по назначаване на резервиста за прекратяването на договора за служба в доброволния резерв с цел постигане на яснота на правоотношенията по тристранния договор.

9. Изменения в чл. 36, чл. 47, ал. 2, чл. 51 и чл. 53, ал. 5:

След измененията в чл. 212, ал. 1 от ЗОВСРБ (обн., ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1 януари 2019 г.) основното месечно възнаграждение на военнослужещите се определя за длъжност и за военно звание. Това налага синхронизация на разпоредбите в ЗРВСРБ със ЗОВСРБ относно дължимото на резервиста възнаграждение, доколкото за времето на активната служба в доброволния резерв той има статут на военнослужещ.

10. Изменения в чл. 43:

С измененията се цели комуникацията да се осъществява непосредствено между длъжностното лице, сключило договора за служба в доброволния резерв, и резервиста.

11. Изменения в чл. 45:

Регламентира се правната възможност, при която работодателят/органът по назначаването като страна по договора може да прекратява договора на резервиста по време на изпълнение на неговата активна служба при настъпването на обективни обстоятелства – закриване на предприятието по чл. 328, ал. 1, т. 1 от КТ или закриване на администрацията по чл. 106, ал. 1, т. 1 от Закона за държавния служител.

12. В глава трета „а“ „Подготовка на българските граждани за защита на отечеството“ се създават два раздела, като в първия се обособява обучението на ученици и студенти за защита на отечеството, а във втория - срочната служба в доброволния резерв.

12.1. В раздел първи (от чл. 56 до чл. 58) се правят следните изменения:

В настоящия момент учениците в девети и десети клас се обучават за придобиване на знания, свързани със защитата на родината, с оцеляване при кризи от военен характер, както и за усвояване на знания за мисиите и задачите на въоръжените сили. Със законопроекта се въвежда по-гъвкав подход, който да е по-изгоден както от гледна точка на структурирането на учебната програма, така и с оглед на натовареността на учениците. Предвижда се възможност за обучение за защита на отечеството в рамките на не по-малко от десет учебни часа от определените часове на класа по време на етапите за придобиване на средно образование, както и възможност за допълнително обучение

извън часовете на класа, което би могло да се осъществява в избираеми и/или във факултативни учебни часове.

Прецизира се разпоредбата на чл. 57, като се предлага на законово ниво да се определят изискванията към кандидатите за придобиване на квалификация „Офицер от резерва“ с оглед на статута им на запасни при завършване на посочената подготовка.

12.2. В раздел втори „Срочна служба в доброволния резерв“ (от чл. 59 до чл. 59к):

Определят се изискванията, условията и редът за изпълнението на срочната служба в доброволния резерв. Посочват се трите етапа, които тя ще включва: начална военна подготовка, специална военна подготовка и изпълнение на задачи в състава на военни формирования. Определят се изискванията към българските граждани, желаещи да преминат срочната служба в доброволния резерв, като се предвижда, че длъжностите ще се обявяват със заповед на министъра на отбраната.

За времето на изпълнение на договора за срочна служба в доброволния резерв резервистът ще е със статус на военнослужещ с правата и задълженията, съответстващи на заеманата длъжност, с изключение на правата по чл. 226, чл. 226б, чл. 226в, чл. 226г и чл. 226з, както и на ограниченията по чл. 182, ал. 1 и чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. Той ще получава основно месечно възнаграждение в съответствие със заеманата длъжност и присвоеното му военно звание. Резервистът ще има право на неплатен служебен отпуск от работодателя/органа по назначаването по чл. 158 от Кодекса на труда, чл. 62, ал. 1, т. 6 и ал. 3 от Закона за държавния служител или по чл. 332, ал. 2 и 3 от Закона за съдебната власт, за което се предвиждат съответните допълнения и в специалните закони, по аналогия с изпълнението на активната служба в доброволния резерв.

Ограничава се възможността по време на изпълнението на срочната служба в доброволния резерв трудовото или служебното правоотношение с резервиста да бъде прекратявано от страна на работодателя/органа по назначаването, освен при закриване на предприятието по чл. 328, ал. 1, т. 1 от КТ или при закриване на администрацията по чл. 106, ал. 1, т. 1 от Закона за държавния служител.

Създава се възможност за приемане без конкурс на военна служба на български гражданин, преминал срочна служба в доброволния резерв, ако отговаря на изискванията за приемане по чл. 141, ал. 1, чл. 182, ал. 1 и чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, както и на служба в доброволния резерв, ако отговаря на изискванията за приемане по чл. 24 от ЗРВСРБ.

13. Изменение на чл. 61, ал. 3 и 5 и чл. 79:

Следва да се определи и по-висока пределна възраст за водене на военен отчет в запаса, аналогично с извършените промени в ЗОВСРБ (обн., ДВ, бр. 38 от 2020 г.), която за сержанти (старшини), офицерски кандидати и младши офицери се изменя на 60 години, за старши офицери - на 62 години, а за офицерите с висши военни звания - на 65 години.

Като се има предвид, че запасните от структурите по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ представляват малък брой от водените на военен отчет, както и специфичната им подготовка, се предлага пределната възраст за служба в запаса на тази категория военноотчетни лица да бъде 63 години.

14. Изменения в чл. 81, чл. 83, чл. 85 и създаване на чл. 84а:

Подобрява се дейността по водене на военния отчет на българските граждани от ЦВО, като се определят допълнително необходими данни (преминаване на службата, здравен статус и акт за смърт) и се конкретизират структурите, които реално осигуряват част от необходимите данни.

Не е целесъобразно на всички лица по чл. 61, ал. 1, т. 4 от ЗРВСРБ да се изготвят военноотчетни документи. Тези лица се водят в електронен регистър и само при даване на мобилизационно назначение им се обявява военно звание и им се изготвят военноотчетни документи.

Независимо че завеждането на военен отчет е служебно, българските граждани със статус на запасни и собствениците на техника-запас трябва да са информирани, че се водят на военен отчет и имат задължения по ЗРВСРБ.

15. В Преходните и заключителните разпоредби се създава възможност за български гражданин, завършил начална военна подготовка до края на 2019 г. при условията и по реда на чл. 59 от

ЗРВСРБ в редакцията му до влизането в сила на този закон, да сключи договор за служба в доброволния резерв само за втория и третия етап по чл. 59а от настоящия законопроект.

16. Във връзка с въвеждането на срочна служба в доброволния резерв и предвиденото право на неплатен служебен отпуск на резервиста от работодателя/органа по назначаването се правят и съответните промени в Кодекса на труда, в Закона за държавния служител и в Закона за съдебната власт.

Направени са изменения в разпоредбите на чл. 4, ал. 1, т. 4 и чл. 69, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване с цел включването на резервистите на срочна служба в доброволния резерв като осигурени лица с оглед на качеството им на военнослужещи и предвиждането периодът на срочната служба в доброволния резерв наред с активната служба в доброволния резерв да се зачита при определянето на правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Предложена е и отмяната на чл. 26, т. 15а от ЗОВСРБ. Това се налага поради факта, че разпоредбата на чл. 57 от действащия ЗРВСРБ се променя и няма да се разкриват и провеждат курсове по начална и/или специална военна подготовка към граждански висши училища, военни академии, висши военни училища и средни училища съгласувано с техните ръководства, с кметовете на общини и с министъра на образованието и науката, каквото е изискването на чл. 26, т. 15а от ЗОВСРБ. Гражданите на Република България в двата етапа за придобиване на средно образование ще се обучават за усвояване на знания и придобиване на умения, свързани със защитата на родината, на действията за оцеляване при кризи от военен характер, както и за мисиите и задачите на въоръжените сили. Българските граждани със статус на студенти, обучаващи се за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“, и тези с висше образование ще могат да кандидатстват във висше военно училище за придобиване на квалификация „Офицер от резерва“, ако отговарят на конкретно определени изисквания. С цел постигането на по-голяма ефективност по отношение на обучението на студентите се предвижда подготовката им да се осъществява по различен от досегашния ред, а именно - чрез организирането на горепосочения квалификационен курс, провеждан във висшите военни училища, който ще даде пълния обем от знания и умения на тези граждани, за да им бъде присвоено военно

звание „лейтенант от резерва“. Ето защо се предлага отмяна на чл. 26, т. 15а от ЗОВСРБ, а съдържанието, редът и начинът за провеждането на обучението по чл. 56 и 57 от законопроекта ще се определят с нова наредба на Министерския съвет.

Предложеният проект на закон не води до въздействие върху държавния бюджет.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

№..... 04.05-123
..... 10.07. 2020 г.

ДО
Г-Н АНТОН ЛАСТАРДЖИЕВ
ПОСТОЯНЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА
ОТБРАНАТА

На Ваш Рег. № 20-26-90/03.07.2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЛАСТАРДЖИЕВ,

№ 20-26-90/10-07-2019

Приложено Ви изпращам становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ относно съгласуването на частична предварителна оценка на въздействието на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България.

Съгласуването се извършва на основание чл. 30г от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Приложение: становище на дирекция „Модернизация на администрацията“.

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР
НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

МИНИСТЕРСТВО
НА ОТБРАНАТА
РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ
/ВЕСЕЛИН ДАКОВ/

Становище на администрацията на Министерския съвет

Съгласуването се извършва на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за нормативните актове

Проект на акт: Закон за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България	Вид оценка:	Частична
	Становище по ред:	Единствено съгласуване
	Дата:	09.07.2020
	В отговор на №:	20-26-90/03.07.2020 г.
	Институция:	Министерство на отбраната
Диспозитив:	Съгласува без препоръки	
Основание:	Чл. 30б, ал.3, т. 1	от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация

* Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

** При съгласуването по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация се съпоставят кръга от въпроси проблеми и решения, разгледани в оценката на въздействието и кръга от въпроси, засегнати обхвата на нормативната намеса в проекта на акт.

*** На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“**

/КРАСИМИР БОЖАНОВ/

Формуляр за ЧАСТИЧНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО*

* Приложете към формуляра допълнителна информация

Институция: Министерство на отбраната	Нормативен акт: Закон за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България
За включване в законодателната програма на Министерския съвет за периода: Не е предвиден за включване в законодателната програма на МС	
Контакт за въпроси: полковник Станчо Кайков – заместник-директор на дирекция „Управление на човешките ресурси в отбраната“, имейл: s.kaykov@mod.bg	Телефон: 02 92 21001

1. Дефиниране на проблема:

1.1. *Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които оправдават нормативната промяна.*

Подготовката на гражданите за защита на отечеството и обществените отношения, свързани с ръководството, състава, подготовката, използването, отчета и службата в резерва на въоръжените сили на Република България се регламентират със Закона за резерва на въоръжените сили на Р България (ЗРВСРБ).

1. За периода на провеждане на курсовете за военна подготовка на българските граждани за защита на отечеството от 2015 г. до днес, начална военна подготовка са преминали около 1000 български граждани, а в курсове за специална военна подготовка за нуждите на въоръжените сили около 70 български граждани. Министерството на отбраната все повече отчита затруднения при окомплектоването на военните формирования за мирно и военно време с подготвени във военно отношение граждани. Анализите показват, че в рамките на следващите 10 - 15 г. Република България няма да разполага с достатъчно подготвени граждани за защита на отечеството в изпълнение на чл. 59 от Конституцията на Република България, придобили статус на запасни, с които да бъдат окомплектовани военните формирования.

2. Обучението на учениците в рамките на девети и десети клас от средното им образование, както и провеждането на отделни курсове по начална и специална военна подготовка на студенти от висшите граждански училища за придобиване на квалификация „Офицер от резерва“, се оказва ресурсоемка дейност, със сравнително ниска ефективност.

3. Централно военно окръжие (ЦВО) е структура на пряко подчинение на министъра на отбраната, второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на отбраната, но не притежава юридическа правосубектност. Това създава затруднения в дейността на ЦВО, тъй

като препятства възможността да му бъдат предоставени в управление имоти като самостоятелно ведомство по реда на Закона за държавната собственост, както и да бъде самостоятелен възложител по реда на Закона за обществените поръчки за удовлетворяване на нуждите му.

4. Съгласно чл. 20, ал. 1, т. 1 от ЗРВСРБ областните управители и кметовете на общини осигуряват оповестяването и доставянето на запасни и техника-запас, но самите дейности по изпълнение на тази задача не са регламентирани в нормативен акт.

5. Среща се затруднение при осигуряване на личен състав с медицинско образование за попълване на длъжности за контингенти, мисии или операции извън територията на страната, в т.ч. и чрез заемането им от доброволни резервисти.

6. В ЗРВСРБ е предвидена възможност и лицата, назначени по трудово/служебно правоотношение в структурите по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ да сключват договори за служба в доброволния резерв. Тези служители са част от структурите на въоръжените сили за военно време и изпълнението на задачите им в тези структури, което е несъвместимо с изпълнението на активна служба в доброволния резерв.

Лицата с военна подготовка от структурите по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ са запасни и военнотчетни лица и за тях следва да бъде регламентирана пределната им възраст за водене на военен отчет.

7. В разпоредбите, регламентиращи изискванията към кандидатите за служба в доброволния резерв е въведено изискването да не са навършили пределна възраст за служба в доброволния резерв, но е наложително да се въведе определен срок преди навършването на пределната възраст с оглед ефективното им използване впоследствие като резервисти.

8. След измененията в чл. 212, ал.1 от ЗОВСРБ (обн. в ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) основното месечно възнаграждение на военнослужещите се определя за длъжност и за военно звание. Това налага синхронизация на разпоредбите в ЗРВСРБ със ЗОВСРБ относно дължимото на резервиста възнаграждение, доколкото за времето на активната служба в доброволния резерв, той има статут на военнослужещ.

9. Договорите за служба в доброволния резерв се сключват между министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице, резервиста и неговия работодател/орган по назначаването, а основанията за прекратяването му са регламентирани в чл. 30 от ЗРВСРБ. Следва да се предвиди нарочно основание за прекратяване на договора при изтичане на уговорения срок, с цел да не се продължава автоматично действието му, ако няма сключено допълнително споразумение към него.

10. Необходимо е да се прецизират разпоредбите на чл. 16 и чл. 17, т. 4 от ЗРВСРБ, поради обстоятелството, че мобилизация само на резерва не се извършва.

11. Отчетено бе, че законът въвежда твърде рестриктивно ограничение по отношение на работодателя/органа по назначаването, който е страна по договора с доброволния резервист, да няма право да го прекратява по време на изпълнение на неговата активна служба, дори при настъпването на обективни обстоятелства – закриване на предприятието по чл. 328, ал. 1, т. 1 от КТ или закриване на администрацията по чл. 106, ал. 1, т. 1 от Закона за държавния служител.

1.2. Опишете какви са проблемите в приложението на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.)

1. Подготовка на български граждани за защита на отечеството се извършва съгласно разпоредбите на ЗРВСРБ на доброволен принцип. Обучението на българските граждани в курсове по начална и/или специална военна подготовка, включително и такива във висшите училища, не се признава за трудов и осигурителен стаж. Повечето от обучаемите не са здравно осигурени за посочения период от време (с изключение на студентите и работещите) и не получават финансови компенсации за своето участие в курсовете, което е демотивиращо за тях и обяснява малкия брой български граждани, преминали такава подготовка.

2. В ЗРВСРБ обучението на учениците за защита на отечеството е ограничено само в рамките на девети и десети клас, което се явява твърде кратко а същевременно натоварващо за учениците от тези класове и изисква по-гъвкав подход по планирането и осъществяването му.

3. Със ЗРВСРБ следва да се определи статутът на ЦВО като юридическо лице на бюджетна издръжка, което да способства за облекчаване изпълнението на дейностите и задачите, възложени му с този закон. Подобен подход ще намали ангажирания за целта административен ресурс от страна на Министерството на отбраната и ще даде оперативна самостоятелност на ЦВО и неговите структури. Отчитайки изпълнението на мисията, функцията и задачите ЦВО, както и организационните му връзки със структури на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия (БА), които са със статут на юридически лица, както и с общинските и районни администрации, с Министерството на регионалното развитие и благоустройството, с Министерство на правосъдието и местата за лишаване от свобода, определянето му като самостоятелно юридическо лице се очертава като необходима стъпка.

4. С цел осигуряване изпълнението на възложеното със ЗРВСРБ задължение на областните управители и кметовете на общини по оповестяването и доставянето на запасни и техника-запас, следва да бъде издаден акт на компетентния съгласно Конституцията и ЗРВСРБ орган - Министерския съвет, в който да се определят конкретните дейности и задачи на посочените органи на държавна и местна власт в изпълнение на законовата разпоредба.

5. Должности за медицински специалисти (лекари, медицински сестри и други), които са необходими за окомплектоване на военните контингенти, участващи в мисии и операции извън територията на страната, не могат да бъдат окомплектовани с необходимите резервисти поради ограниченията в ЗРВСРБ към българските граждани, назначени по трудово/служебно правоотношение в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, относно кандидатстването им за служба в доброволния резерв.

6. С отпадане на възможността за сключване на договори за доброволния резерв с лица, назначени по трудово/служебно правоотношение в структурите по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ ще се обезпечи реалното изпълнение на изпълняваните от тях дейности в съответните военновременни структури на въоръжените сили.

За тези служители в структурите по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ като запасни и

военноотчетни лица следва да се определи пределна възраст, аналогична на тази на офицерите с висши офицерски звания, поради техния малък брой и специфична подготовка.

7. Въвеждането на максимална възраст, за сключване на договор за служба в доброволния резерв, която да бъде не по-малка от две години до навършване на пределна възраст, ще гарантира възможността за използване на резервиста в рамките поне на две години, което би оправдало разходваните средства от страна на Министерството на отбраната по неговата подготовка и използване.

8. Измененията в разпоредбите, касаещи определянето на дължимите възнаграждения на резервистите за времето на активната служба в доброволния резерв според заеманата длъжност и притежаваното военно звание ще доведе до синхронизиране на уредбата в ЗРВСРБ и ЗОВСРБ.

9. Регламентирането на нарочно основание за прекратяване на договора за служба в доброволния резерв при изтичане на уговорения срок е с цел да не се продължава автоматично действието му, ако няма сключено допълнително споразумение към договора.

10. Прецизирането на разпоредбите на чл. 16 и чл. 17, т. 4 от ЗРВСРБ, ще доведе до съответствието им със ЗОВСРБ /чл. 19, т. 3, чл. 22, ал. 2, т. 13, чл. 27, т. 5, чл. 85, ал. 1, т. 2, чл. 123, т. 1, чл. 128, чл. 129/, където изрично са уредени правоотношенията, свързани с обявяването на обща и частична мобилизация в цялост, в това число и на резерва.

11. От прецизиране се нуждае и разпоредбата на чл. 45 от закона, в която да се регламентира, че работодателят/органът по назначаването, като страна по договора с резервиста, не може да го прекратява по време на изпълнение на неговата активна служба, освен при настъпването на обективни обстоятелства – закриване на предприятието по чл. 328, ал. 1, т. 1 от КТ или закриване на администрацията по чл. 106, ал. 1, т. 1 от Закона за държавния служител.

1.3. Посочете дали са изготвени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

В изготвените анализи, отчети и доклади за дейностите по комплектуване на военните формирования с резервисти и запасни, и воденето на военния отчет се посочва необходимостта от промяна на нормативната уредба за решаване на проблемите, посочени в т. 1.1 и 1.2.

Основните изводи от тях са следните:

затруднено е окомплектоването на военните формирования с резервисти и със запасни;

малкият брой български граждани, преминали подготовка за защита на отечеството на доброволен принцип, не може да осигури ресурс от запасни, необходим за окомплектоване на военните формирования за военно време;

- за увеличаване на възможността за попълване на резерва и запаса на въоръжените сили, подобряване на мобилизационните способности на страната и повишаване на готовността на въоръжените сили за защита на отечеството е необходимо въвеждане на срочна служба в доброволния резерв;

- при получаване на статут на юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на отбраната, ЦВО ще подобри своята ежедневна дейност и взаимодействието между него, другите структури на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА, както и

външни ведомства;

- за осигуряване попълването на длъжности, изискващи медицинско образование при участие в мисии или операции извън територията на страната, следва за периода на подготовката и участието в мисията или операцията, за кандидатите за резервисти да отпадне изискването на чл. 24, ал. 1, т. 8 от ЗРВСРБ.

2. Цели: *Посочете целите, които си поставя нормативната промяна по конкретен и измерим начин и график за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?*

1. Подобряване окомплектоването на военни формирования, чрез:

1.1. Въвеждане на срочна служба в доброволния резерв с продължителност до 6 месеца, чрез която ще се окомплектоват военните формирования с резервисти и със запасни.

За преодоляване на посоченото се предлага замяна на досегашните форми на провеждане на начална и специална военна подготовка на българските граждани чрез участие в курсове със създаване на законова регламентация на нов вид служба в доброволния резерв, а именно: срочна служба на доброволен принцип, която да обхваща период от време до 6 месеца, през който пълнолетен български гражданин преминава начална и специална военна подготовка и изпълнява задачи в състава на военни формирования от въоръжените сили като резервист. За времето на изпълнение на договора за срочна служба в доброволния резерв, резервистът ще е със статус на военнослужещ, с правата и задълженията съответстващи на заеманата длъжност, с изключение на правата по чл. 224, ал. 1, т. 1, чл. 226, чл. 226б, чл. 226в, чл. 226г и чл. 226з, както и на ограниченията по чл. 182, ал. 1 и чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. Той ще получава възнаграждение, съответстващо на заеманата длъжност и присвоеното му военно звание. За времето на отсъствието му от работа (в случай, че е налице трудово или служебно правоотношение) се предвижда ползване на неплатен отпуск, в т.ч. деня за отиването и връщането, по аналогия на регламентацията на активната служба в доброволния резерв. Финансовото осигуряване на срочната служба в доброволния резерв ще бъде изцяло за сметка на бюджета на Министерството на отбраната.

1.2. Регламентиране на възможността за обучение на учениците за защита на отечеството в рамките на не по-малко от десет учебни часа, от определените часове на класа по време на средното им образование, както и допълнително обучение извън тези часове, което би могло да се осъществява в избираеми и/или факултативни учебни часове.

1.3. Регламентиране в подзаконов нормативен акт на Министерския съвет на дейностите на областните управители и кметовете на общини, по осигуряване оповестяването и доставянето на запасни и техника-запас, свързани с мобилизационното развързване на военни формирования от въоръжените сили.

1.4. Регламентиране на пределната възраст за служба в запаса на лицата, прекратили служебните си правоотношения със структури по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ.

2. Подобряване на окомплектоването на военните формирования с резервисти, чрез:

2.1. Подготовка на българските граждани за защита на отечеството, регламентирана със ЗРВСРБ и постигната чрез:

- въвеждане на срочната служба в доброволния резерв;
- регламентиране осигуряването на неплатен служебен отпуск и защита от прекратяване на трудовото или служебното правоотношение на българските граждани, изпълняващи срочна служба в доброволния резерв от страна на работодателя/органа по назначаването им, освен при закриване на предприятието по чл. 328, ал. 1, т. 1 от КТ или закриване на администрацията по чл. 106, ал. 1, т. 1 от Закона за държавния служител;
- осигуряване на възможност за попълване на длъжности, изискващи медицинско

образование в контингентите, участващи в мисии или операции извън територията на страната;

- прекратяване възможността за сключване на договори за доброволния резерв с лица, назначени по трудово/служебно правоотношение, в структурите по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ;

- въвеждане на ограничение за сключване на договор за служба в доброволния резерв по отношение възрастта на кандидатите.

2.2. Подобряване на дейностите по прилагането на ЗРВСРБ, чрез:

- промяна статута на Централно военно окръжие, като юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на отбраната;

- даване възможност на български граждани, назначени по трудово/служебно правоотношение в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, да кандидатстват за служба в доброволния резерв за срока на участие в мисия или операция извън територията на страната.

3. Идентифициране на заинтересованите страни: *Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).*

Преки заинтересовани страни:

Министерството на отбраната.

Министерството на образованието и науката.

Военните формирования/структури от въоръжените сили, които имат в състава си длъжности от доброволния резерв, длъжности за срочна служба в доброволния резерв или задължения по ЗРВСРБ.

Българските граждани, сключили договори за служба в доброволния резерв или за срочна служба в доброволния резерв.

Българските граждани, работещи в структурите по чл.50, ал. 2 от ЗОВСРБ.

Гражданите на Република България обучаващи се за придобиване на средно образование.

Косвени заинтересовани страни:

Училищата, извършващите обучение за придобиване на средно образование.

Работодателите/органиците по назначаване, чиито служители са сключили договор за служба в доброволния резерв или за срочна служба в доброволния резерв.

4. Варианти на действие: *Идентифицирайте основните регулаторни и не регулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително и варианта „без намеса“.*

Възможните варианти са два:

1. Вариант на действие „без намеса“

При разглеждане на вариант „без намеса“ негативните влияния на дефинираните проблеми, посочени в т. 1.1 и т. 1.2, ще се задълбочават, а именно:

1. Ако не се въведе нова форма за подготовка на българските граждани за защита на отечеството в изпълнение на конституционните разпоредби, в бъдещ период от време (след 10 -

15 г.) въоръжените сили в частност и Република България в цялост, няма да разполагат с подготвени български граждани, които да бъдат използвани за окомплектоване на военни формирования за военно време.

2. Обучението на учениците в рамките на средното им образование, при запазване на сегашната организация и ред, и обучението на студентите във висшите училища чрез участието им в курсове ще остане неефективно, нежелано и налагащо нецелесъобразно голям разход на бюджетни средства.

Запазването на сегашната организация и ред на провеждане на занятия с учениците от средните училища и на курсове по военна подготовка със студентите, води до частично изпълнение на поставените цели за подготовка на българските граждани за защита на отечеството, при голям разход на човешки, материални и финансови ресурси.

3. В случай, че ЦВО остане без правосубектност, Министерството на отбраната следва да продължи да заделя административен ресурс за обезпечаване дейностите, свързани с управлението на имотите ползвани от ЦВО и териториалните му структури, както и по възлагането на обществените поръчки за обезпечаване на дейността му.

4. При липса на подзаконова регламентация на дейностите и задачите на областните управители и кметовете на общините в изпълнение на чл. 20, ал.1, т.1 от ЗРВСРБ, същите ще останат неясни или неизпълнени в необходимия обем.

5. Ако не се отмени забраната в ЗРВСРБ за кандидатстване за служба в доброволния резерв на български граждани, назначени по трудово/служебно правоотношение в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, все по-трудно ще се осигурява попълването на длъжности, изискващи медицинско или друго специално образование в контингентите, участващи в мисии или операции извън територията на страната.

6. При запазване на възможността за сключване на договори за служба в доброволния резерв с лица, назначени по трудово/служебно правоотношение в структурите по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ, същите няма да могат да изпълняват функциите си в съответните военновременни структури на въоръжените сили, в които са назначени по основно правоотношение.

В случай, че не се определи пределна възраст за служителите в структурите по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ, като запасни и военноотчетни лица, същата ще следва да се прилага по аналогия, както за останалите категории запасни и военноотчетни лица.

7. При липсата на ограничение на възрастта за прием на служба в доброволния резерв се запазва възможността да се приемат лица на възраст близка до пределната, което прави неефективен сключения с тях договор.

8. При непрецизиране на горепосочените разпоредби в ЗРВСРБ относно определянето на дължимите възнаграждения на резервистите на активна служба, според заеманата длъжност и притежаваното военно звание, няма да е налице съответствие с уредбата в ЗОВСРБ.

9. При запазване на досегашната редакция на чл. 45 от закона ще се запази несправедливо въведеното ограничение за работодателя/органа по назначаването да не може да

прекръпява договора с резервиста по време на изпълнение на неговата активна служба при настъпването на обективни обстоятелства – закриване на предприятието по чл. 328, ал. 1, т. 1 от КТ или закриване на администрацията по чл. 106, ал. 1, т. 1 от Закона за държавния служител, което ще продължи да затруднява работата му и да бъде предпоставка за отказ от сключване на тристранния договор за служба в доброволния резерв на негов работник/служител.

2. Вариант за действие „Приемане на Закон за изменение и допълнение на ЗРВСРБ и на други закони”.

При този вариант с приемането на изменения в ЗРВСРБ и в други закони ще се осигури изпълнението на следните цели:

1. С въвеждането на срочна служба в доброволния резерв ще се осъществи изпълнение на конституционното задължение за подготовката на българските граждани за защита на отечеството чрез повишаване на атрактивността ѝ, а оттам и попълване на запаса с подготвен личен състав.

При въвеждане на срочна служба в доброволния резерв се предвиждат разходи за издръжка и подготовка на личен състав в рамките на 8 371 400 лв. на годишна база.

2. С отпадането на въведените в действащите разпоредби на ЗРВСРБ ограничения за провеждане на обучението на учениците за защита на отечеството при обучението им за придобиване на средно образование, ще се осигури по-гъвкав подход по планирането и осъществяването на това обучение.

3. С предоставянето статут на самостоятелно юридическо лице на ЦВО, то ще разполага с по-голяма самостоятелност и оперативност при изпълнение на задачите си. Квотата от финансови средства за Централно военно окръжие ще се определя в рамките на бюджета на Министерството на отбраната за съответния програмен период, както и досега, тъй като и в настоящия момент ЦВО е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на отбраната, съгласно ПМС № 174 от 2009 г.

4. С нормативното определяне на необходимите задачи и дейности на областните управители и кметовете на общините, свързани с оповестяването и доставянето на запасни и техника-запас, нормата на чл. 20, ал. 1, т. 1 от ЗРВСРБ ще намери същинската си реализация.

5. При даване на право на служителите, назначени по трудово/служебно правоотношение в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, да кандидатстват за служба в доброволния резерв, за срока на участието им в мисия или операция извън територията на страната, се осигурява възможност за тези длъжности да кандидатстват медицински специалисти от ВМА и специалисти от други структури, което ще спомогне за комплектуването на контингентите.

6. С прекратяване на възможността лица, назначени по трудово/служебно правоотношение в структурите по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ, да сключват договори за служба в доброволния резерв и с въвеждане на пределната възраст за служба в запаса, и за водене на военен отчет на лицата, прекратили служебните си правоотношения със структури по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ, ще се даде възможност за реалното и пълноценно им използване във военни формирования на въоръжените сили, според тяхната специфична подготовка.

7. С въвеждане на ограничение на възрастта за прием на служба в доброволния резерв ще се осигури максималното използване на приетите на служба лица до навършването им на

пределна възраст.

8. Ще се постигне съответствие на уредбата в ЗРВСРБ и ЗОВСРБ, касаеща определянето на основното месечно възнаграждение на резервиста на активна служба, доколкото същият в този период има статус на военнослужещ.

9. Прецизирането на разпоредбата на чл. 45 от закона и въвеждане на възможност за работодателя/органа по назначаването да прекратява договора с резервиста по време на изпълнение на неговата активна служба при настъпването на обективни обстоятелства – закриване на предприятието по чл. 328, ал. 1, т. 1 от КТ или закриване на администрацията по чл. 106, ал. 1, т. 1 от Закона за държавния служител ще даде сигурност у работодателите и ще облекчи дейността им.

5. Негативни въздействия: *Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значими потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т. ч. разходи за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи се очаква да бъдат второстепенни, и кои да са значителни.*

При вариант 1 „без намеса“:

1. В случай, че не се въведе нова форма за подготовка на българските граждани за защита на отечеството, поради липсата на мотивиращи фактори за българските граждани да участват във военна подготовка за защита на отечеството на доброволен принцип, окомплектоването на военните формирования ще става все по-затруднено и въоръжените сили няма да разполагат с необходимия брой запасни и лица, които да се водят на военен отчет.

2. Без изменение в организацията на обучението на учениците за защита на отечеството, то ще остане неефективно и ресурсоемко.

3. Без промяна на правосубектността на ЦВО, ще продължи разходването на административен капацитет от страна на Министерството на отбраната за нуждите на второстепенния му разпоредител с бюджет.

4. Без нормативно определяне на конкретните ангажменти на областните управители и кметовете на общини по оповестяването и доставянето на запасни и техника-запас, разпоредбата на чл. 20, ал.1, т.1 от ЗРВСРБ ще остане неизпълнена.

5. Без изменение на ЗРВСРБ, с което да отпаднат ограниченията за кандидатстване за служба в доброволния резерв на български граждани, назначени по трудово/служебно правоотношение в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, няма да може за тези длъжности да кандидатстват подготвени специалисти и военните контингенти няма да могат своевременно да бъдат окомплектовани с необходимите резервисти.

6. Без изменение в ЗРВСРБ относно правото лица, назначени по трудово/служебно правоотношение в структурите по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ, да сключват договори за служба в доброволния резерв, тези лица няма да могат да се използват съобразно подготовката им в съответните военновременни структури на въоръжените сили. Без въвеждане на нарочна

пределна възраст за тях, като запасни и военноотчетни лица, за тях ще се прилага по аналогия възрастта за останалите категории запасни без да се отразява спецификата на подготовката им.

7. Без въвеждане на ограничение във възрастта на кандидатите за служба в доброволния резерв, ще продължи наемането на лица на възраст близка до пределната, което прави неефективно използването им.

8. Без редакция на разпоредбите в ЗРВСРБ относно начина на определяне на основното месечно възнаграждение на резервиста на активна служба в съответствие със ЗОВСРБ ще е налице неяснота по отношение на неговото определяне и разминаване в уредбата на двата закона.

9. Без въвеждане на възможност за работодателя/органа по назначаването да прекратява договора с резервиста по време на изпълнение на неговата активна служба при настъпването на обективни обстоятелства – закриване на предприятието по чл. 328, ал. 1, т. 1 от КТ или закриване на администрацията по чл. 106, ал. 1, т. 1 от Закона за държавния служител ще продължи неправомерното ограничаване на неговите права и проблемите в дейността му.

2. Вариант за действие „Приемане на Закон за изменение и допълнение на ЗРВСРБ и други закони“:

1. Не се очакват негативни въздействия. С въвеждането на новия вид срочна служба в доброволния резерв ще се реализира в пълнота възможността за изпълнение от страна на българските граждани конституционно въведеното задължение за защита на отечеството, като се отчитат взаимните интересите, техните и въоръжените сили - в частност, и на Р България - в цялост. Въздействие върху държавния бюджет няма да има, поради ежегодното осигуряване на едни и същи средства. Прогнозната стойност на тези разходи е 8 371 400 лв. на годишна база, като източник на необходимите средства ще бъде бюджета на Министерството на отбраната.

2. Не се очакват негативни въздействия. С предлаганите изменения в законодателството ще се създаде възможност за по-добро и съобразено с интересите на учениците и учебната програма обучение за защита на отечеството, в т.ч. и чрез осъществяването му в избираеми учебни часове.

3. Не се очакват негативни въздействия от предоставяне на правосубектност на ЦВО. Промяната не предполага въздействие върху държавния бюджет, както и няма очаквания за негативни икономически, социални, екологични и други негативни въздействия, тъй като и в настоящия момент ЦВО е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на отбраната и за него се планират необходимите средства за изпълнение на дейността му.

4. Не се очакват негативни въздействия с нормативната регламентация на дейностите и задачите, свързани със законовото задължение на областните управители и кметовете на общини по оповестяването и доставянето на запасни и техника-запас. Промяната не предполага въздействие върху държавния бюджет, както и няма очаквания за негативни икономически, социални, екологични и други негативни въздействия, тъй като само ще бъдат конкретизирани необходимите за изпълнение задачи с оглед тяхната логическа последователност и пълнота на изпълнението.

5. По предложения от 5 до 11 не се очакват негативни въздействия. Промените не предполагат въздействие върху държавния бюджет, както и няма очаквания за негативни икономически, социални, екологични и други негативни въздействия, тъй като в рамките на сключения договор за служба в доброволния резерв ще се осигури възможност за

пълноценното използване на резервистите при спазване интересите на работодателите.

6. Положителни въздействия: *Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значими потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.*

При вариант 1 „без намеса“:

Като цяло този вариант на действие по всеки един от поставените въпроси ще има негативно въздействие за отбранителните способности, както на въоръжените сили, така и на страната.

При вариант 2 „Приемане на Закон за изменение и допълнение на ЗРВСРБ и на други закони“:

Значимите потенциални ползи на този вариант на действие са, както следва:

1. Въвеждането на срочна служба в доброволния резерв ще увеличи броя на българските граждани, подготвени за защита на отечеството. С осигуряването на възнаграждение, здравно и социално осигуряване, неплатен служебен отпуск и защита от прекратяване на съществуващо трудово или служебно правоотношение на българските граждани при изпълнение на договора за срочна служба в доброволния резерв, ще повиши интереса и ангажираността на тези български граждани към подготовката за защита на отечество. Това ще увеличи възможността за попълване на резерва и запаса на въоръжените сили.
2. Ще се подобри организацията на обучението за защита на отечеството на учениците по време на обучението им за придобиване на средно образование, съобразено с учебната им програма и натовареност.
3. Ще се даде оперативна самостоятелност на ЦВО като самостоятелно юридическо лице.
4. Ще се увеличат способностите на въоръжените сили за изпълнение на функциите и задачите им в операции и мисии извън територията на страната.
5. Ще се подобрят мобилизационните способности на страната и ще се повиши готовността на въоръжените сили за защита на отечеството чрез използване ефективно на служителите от структурите по чл. 50, ал. 2 от ЗОВСРБ съобразно специфичната им подготовка за по-голям период от време.
6. Ще се използват ефективно за срока на договора доброволните резервисти чрез въвеждане на максимална възраст за прием на служба в доброволния резерв.
7. Ще се гарантират в по-голяма степен интересите на работодателите/органите по назначаването по отношение действието на тристранния договор за служба в доброволния резерв на техен работник или служител.

7. Потенциални рискове: *Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.*

Единственият възможен риск от всички направени предложения е свързан с работещите български граждани и нежеланието на работодателите им да им осигурят неплатен отпуск за изпълнение на активна служба в доброволния резерв или срочна служба в доброволния резерв.

Не са идентифицирани други възможни конкретни рискове от приемане на измененията и допълненията в Закона за резерва на въоръжените сили на Република България.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

- ☐ Ще се повиши
☐ Ще се намали
☒ Няма ефект

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Няма да се създават нови регулаторни режими

9. Създават ли се нови регистри?

Не се създават нови регистри

10. Въздействие върху микро, малки и средни предприятия (МСП):

- ☐ Актът засяга пряко МСП
☐ Актът не засяга МСП
☒ Няма ефект

Осигуряването на неплатен служебен отпуск на лицата, извикани на активна служба в доброволния резерв или на срочна служба в доброволния резерв, може да създаде затруднения в някои случаи на производствения процес и съответно може да затрудни конкурентоспособността на малките и средни предприятия. Следва да се отбележи обаче, че резервистите сключват тристранен договор и една от страните по него е работодателят, който е преценил съответния риск и е подписал договора. Като допълнителен аргумент следва да се посочи и обстоятелството, че в закона изрично е уредено /по отношение на лицата, извикани на активна служба в доброволния резерв/ и се предвижда да бъде уредено и по отношение на лицата, които ще изпълняват срочна служба в доброволния резерв, че се заплаща обезщетение на работодателя, с което същият ще има възможност да назначи заместник на отсъстващия работник или служител и по този начин ще се минимизират вредните последици от отсъствието.

11. Проектът на нормативен акт изисква цялостна оценка на въздействието:

- ☐ Да
☒ Не

12. Обществени консултации: *Обобщете най-важните въпроси за обществените консултации, посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.*

Най - важните въпроси за обществената консултация са:

V1: Одобрява ли се въвеждането на срочна служба в доброволния резерв за подготовката на българските граждани за защита на отечеството?

V2: Достатъчен ли е периода от 6 (шест) месеца за получаване на необходимата военна подготовка за защита на отечеството?

В3: Ще се подобри ли работата и изпълнението на поставените задачи на ЦВО вследствие предоставянето на статут на самостоятелно юридическо лице?

В4: Ще се подобри ли организацията и качеството на работа на въоръжените сили и готовността за мобилизация, вследствие предлаганите промени в частта на доброволния резерв и задачите на областните управители и кметове на общините?

Проектът на закон ще се съгласува със заинтересованите министерства и ведомства по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България, ще бъде публикуван за 14 дни на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на отбраната, тъй като след проведеното в края на 2019 г. обществено обсъждане бяха отразени постъпилите бележки и предложения и е необходима експедитивност по отношение на подготвителните действия за стартиране на срочната служба в доброволния резерв и попълването некомплекта на въоръжените сили. Справката за отразените становища ще бъде публикувана на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на отбраната.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от законодателството на ЕС.

☐ Да

☒ Не

Моля, посочете изискванията за законодателството на ЕС, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво ЕС и я приложете (или връзка към източник).

14. Подпис на отговорното лице:

Име и длъжност:

Людмил Михайлов

директор на дирекция „Управление на човешките ресурси в отбраната“

Дата: 3.07.2020 г.

Подпис: /

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 04-08-48/20

/моля цитирайте при отговор/

СПРАВКА

ОТНОСНО: *Съответствие на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека, съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове*

В отговор на Писмо изх. № 20-26-90/13.07.2020 г. на Министерство на отбраната във връзка с проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България и на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, въвеждащ изискване за изготвяне на справка за съответствие на проекта на закон с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и практиката на Европейския съд по правата на човека, Дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява становище, че предложеният проект на закон не създава нормативни предпоставки за противоречие с разпоредбите на Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и практиката на Европейския съд по правата на човека.

22.7.2020 г.

X

Проф. д-р Николай Проданов, дн
Заместник-министър
Signed by: Nikolay Stanev Prodanov

СПРАВКА ПО ЧЛ. 26, АЛ. 5 ОТ ЗАКОНА ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА, ПОЛУЧЕНИ ПРИ ОБЩЕСТВЕНАТА КОНСУЛТАЦИЯ ПО ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РЕЗЕРВА НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ.

Посрещане за обществени консултации	Предложения	Приемане/не приемане предложението	Мотиви
http://strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=5321	17 юли 2020 г. 12:08:18 ч. SPIRDON SPIRDONOV До кога и защо със звание от запаса? В Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България Министерството на отбраната предлага: „§ 22. В чл. 79 (заб. – той регламентира пределната възраст за водене на военен отчет на резервистите и запасните с военна подготовка) се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал.1: а) т. 1 думите „сержантите (старшините), офицерските кандидати и младшите офицери“ се заличават. б) т. 2 се изменя така: „2. за сержантите (старшините), офицерските кандидати и младшите офицери – 60 години,“. в) създава се нова т. 2а: „2а. за старшите офицери – 62 години,“ г) т. 3 се изменя така: „ 3. за офицерите с висши военни звания – 65 години,“ 2. Създава се ал. 3: „(3) Пределната възраст за водене на военен отчет на запасните, прекратили служебните си правоотношения със структури по чл. 50, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, е 63 години.“. Моето предложение е да се допълни този текст така:	Не се приема	Предложението за допълнение в чл. 79 от Закона за резерва на

	3. Създава се ал. 4: „ (4) Военното звание от запаса се запазва и след достигане на пределна възраст за водене на военен отчет в резерва и запаса. Второ предложение Към чл. 13 на Закона за резерва на Въоръжените сили на Република България се създава ал. 3: (3) „Българските граждани с военно звание от запаса и резерва могат да се сдружават в неправителствени организации, т.е. юридически лица с нестопанска цел, за съвместна работа с органите на Министерството на отбраната, като финансово се подпомагат за сметка на държавния бюджет.“ Става дума за организации, създадени като юридически лица за осъществяване на общественнополезна дейност. Мотиви Запазването на военното звание от запаса не изисква финансови средства нито от бюджета на Министерството на отбраната, нито от държавния бюджет. Приемането на този текст в закона ще има само морално значение за тези, които са отдала години в защита на страната. Както докторът е доктор до края на живота си, инженерът е инженер до края на живота си, професорът е професор до края на живота си, защото българският воин да не носи званието си от запаса до края на живота си, което да бъде гарантирано от закона. По второто предложение – в условията на недостиг на кадрови и резервен състав, нуждата от ползване на потенциала на напусналите военната служба и с оглед на необходимостта от популяризиране на военната професия, съвместната работа с неправителствени организации, които декларират и доказват	Не се приема	въоръжените сили на Република България /ЗРВСРБ/ не се приема, поради обстоятелството, че в действащата разпоредба на § 4, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗРВСРБ е предвидено, че лицата с присвоени военни звания ги запазват и след освобождаване от военна служба и от служба в резерва. Предложението за допълнение на чл. 13 от ЗРВСРБ не се приема, защото съществува правна възможност министърът на отбраната да подпомага военно-патриотични съюзи, неправителствени организации със сфера на дейност в сигурността и отбраната, в т.ч. сдружения на резервисти и запасни, създадени като юридически лица за осъществяване на общественнополезна дейност, като им оказва финансова или материална помощ. Уредбата е регламентирана в чл. 226м от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и не е необходима нарочна регламентация и в ЗРВСРБ.
--	--	---------------------	---

http://strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=5321	своята непартийност и военно-патриотична кауза, би могла да бъде от полза единствено на Въоръжените сили, отбраната и националната сигурност.		
	27 юли 2020 г. 13:58:56 ч. CeSP уточняване Предлагам текстовете на чл. 57, ал. 1, т. 6 и чл. 59б, ал. 1, т. 7 да придобият вида "да не навършват 40 години в годината на кандидатстване." Текста на чл. 57, ал. 8 " ... и други актове на въоръжените сили." е некоректен. Въоръжените сили не издават актове.	Приема се Приема се	Посочените разпоредби са прецизирани в окончателния вариант на проект на ЗИДЗРВСРБ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 583

от 17 август 2020 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ
РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Министърът на отбраната да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:

Апостол

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№...02.01- 78.....

17...август..... 2020 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №...583..... на Министерския съвет от 2020 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България.
2. Частична предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 050-01-199/25.08. 2020 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Законопроект за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България, № 002-01-38, внесен от Министерски съвет на 17.08.2020 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по отбрана

Комисии:

- Комисия по образованието и науката
- Комисия по труда, социалната и демографската политика
- Комисия по правни въпроси

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА